

Praca dyplomowa inżynierska

Frakcjonowanie oleju popirolitycznego z pirolizy opon samochodowych

Autor: Paweł Kiszelewski

Nr albumu: 253296

Promotor: dr inż. Bogumiła Wrześcińska

Rok akademicki: 2015/2016

Wprowadzenie

Dotychczas główną metodą recyklingu termicznego opon samochodowych było ich spalanie. Wiąże się to jednak z dużą emisją zanieczyszczeń do atmosfery. Alternatywnym sposobem utylizacji opon samochodowych jest piroliza. Jest to proces termicznego rozkładu substancji organicznych zawartych w oponach pod wpływem temperatury (od 300°C do 900°C) bez dostępu tlenu.

Jednym z produktów pirolizy jest olej popirolityczny, który ze względu na swoje właściwości może stanowić alternatywę dla konwencjonalnych paliw.

Cel i zakres pracy

Celem pracy było zbadanie procesu frakcjonowania oleju popirolitycznego pochodzącego z pirolizy opon samochodowych. Zakres pracy obejmował:

- przegląd literatury dotyczącej pirolizy opon samochodowych, szczególnie pod kątem charakterystyki oleju popirolitycznego oraz metodyki i rezultatów jego frakcjonowania,
- montaż stanowiska do prowadzenia destylacji oraz rektyfikacji,
- opracowanie metodyki pomiarów,
- przeprowadzenie serii destylacji prostych oraz rektyfikacji oleju popirolitycznego, w celu jego rozfrakcjonowania lub zateżenia wybranych frakcji,
- opracowanie i analizę uzyskanych wyników.

Charakterystyka oleju popirolitycznego

Olej popirolityczny składa się z ponad 100 zidentyfikowanych substancji. Po przeprowadzeniu analizy elementarnej oleju wykryto w nim: węgiel, wodór, siarkę, tlen oraz azot. Olej popirolityczny składa się z wielu związków aromatycznych, alifatycznych, heterocyklicznych oraz frakcji polarnej. Do głównych związków aromatycznych znajdujących się w oleju popirolitycznym należą: benzen, toluen, ksyleny, styren, inden oraz ich homologi. Z kolei związki alifatyczne to głównie nierozgałęzione alkanany i alkeny o krótkich łańcuchach. W grupie związków cykloalifatycznych występuje m.in. limonen.

Układ badawczy

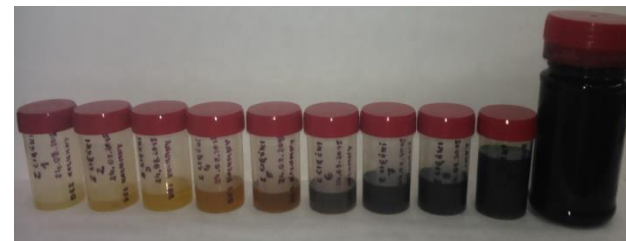
Rysunek 1. Zestaw rektyfikacyjny

Badania doświadczalne przeprowadzono w dwóch układach:

- destylacyjnym,
- rektyfikacyjnym (Rysunek 1).

Zastosowana aparatura składała się z: płaszczki grzewczej, kolby trój szyjnej, termometru rezystancyjnego oraz rtęciowego, chłodnicy Liebiga, łuku wielokrotnego oraz komuny Vigreux. Otrzymywane frakcje podczas destylacji zbierano do kolb gruszkowych.

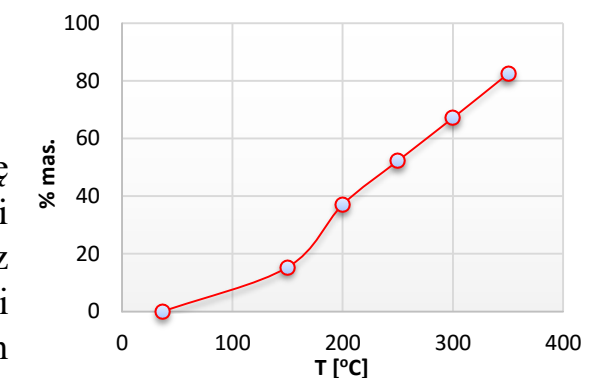
Uzyskane wyniki

Rysunek 2. Fotografia uzyskanych frakcji oleju ciężkiego

Na rysunku 2 przedstawiono fotografię próbek uzyskanych podczas destylacji frakcyjnej ciężkiego oleju pochodzącego z krajowej instalacji pirolizy. Kolejne próbki były zbierane w coraz wyższych temperaturach (co 20°C) jak widać wraz ze wzrostem temperatury ilość uzyskiwanego destylatu jest coraz większa.

Na rysunku 3 zaprezentowano przykładową krzywą destylacyjną dla oleju lekkiego. W tym przypadku widać, że ilość uzyskanego destylatu w każdej kolejnej próbie jest zbliżona.

Rysunek 3. Przykładowa krzywa destylacyjna oleju lekkiego

Wnioski

- zgodnie z przewidywaniem, im cięższa frakcja tym wyższe temperatury wrzenia zawartych w niej węglowodorów;
- zastosowanie kolumny rektyfikacyjnej zwiększa efektywność rozdestylowania, w stosunku do prostej destylacji;
- w procesie zateżenia limonenu po dwustopniowej destylacji/rektyfikacji jego stężenie wzrosło z poziomu ok. 1÷3%_{mas.} do ponad 20%_{mas.};
- po prostej destylacji frakcyjnej sumaryczne stężenie związków BTX wzrosło z ok. 5%_{mas.} do 17%_{mas.} (wzrost stężenia 3,4 razy).